

Gierzwaluwen

Op koningsdag waren de gierzwaluwen -Apus Apus- terug van hun lange zwerftocht dwarsdoor Afrika, waarna ze vanuit Congo langs Ivoorkust vliegen, om vervolgens via de straat van Gibraltar naar midden- en noord Europa te komen om hier te broeden. Deze “voet loze” vogels doen zowat alles in de lucht nadat ze uit het ei zijn gekomen en uitvliegen.

Met hun korte pootjes hebben ze zich eind juli vaak vastgeklampt aan de broedlocatie van hun ouders, of aan de ingangen van familie, verwanten uit voorgaande jaren in de broedkolonie.

We zien hun aankomst bij de voormalig Evangelisch Lutherse Kerk in Groede via camerabeeld in een app op onze telefoon. Door alle publicaties weten we reistijd van hun mogelijke vluchtroute. Alhoewel...tegenwind, zandstormen en zware regen of andere gevaren beïnvloeden natuurlijk de reisduur. Vooraf hebben we alle broedkasten geïnspecteerd en de kerkzolder schoongemaakt voor het nieuwe seizoen. Op het orgelbordes is de presentatie afgestoft en alle apparatuur gerepareerd. Vier nestkastcamera's verzamelen beelden van de broedbiologie. Het is dan zichtbaar (nu niet meer) op het orgelbordes met de presentatie via een beeldscherm tijdens openstelling van de kerk, onder andere tijdens de Kunstmarkt in Groede op zondag 13 september 2026 van 14.00u tot 16.00u. waar iedereen welkom is.

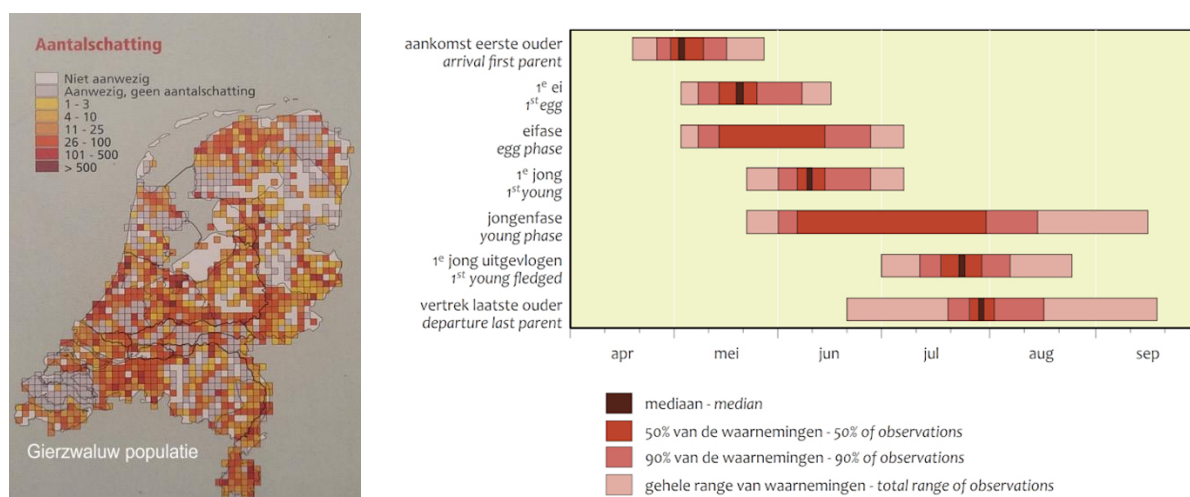
Tijdens de laatste dagen in Groede van hun honderd-dagen-periode gaan we 's avonds buiten de kerk op de stoep genieten van de acrobatiek van groepen gierende zwaluwen, en van de hangende vogels bij de nestingen. We noemen die vogels “**bangers**”. Eind juli gaat het bijna altijd om twee- of driejarige gierzwaluwen (immatuuren). Zij zijn nog te jong in dit stadium om te broeden, maar zoeken alvast een partner en een geschikte nestlocatie voor het volgende jaar. Nagenoeg alle eenjarige gierzwaluwen (ongeveer 100%) blijven gedurende hun eerste volledige levensjaar in Afrika. Jonge gierzwaluwen die in de zomer in Europa zijn uitgevlogen, vliegen direct naar Afrika en blijven daar twee tot drie jaar onafgebroken rondzwerven in de lucht en wonen daar tot ze geslachtsrijp zijn en pas daarna voor het eerst terugkeren naar Europa.

Etymologie: het woord Bangers bij gierzwaluwen komt via de Engelse taal oorspronkelijk van het Oudnoorse *bang* (slaan, kloppen) of direct bedacht als klanknabootsing van een doffe klap. Dus niet van waterige WO1-worsten(1916) of als bijvoeglijk gebruikt in straattaal voor snelle seks rond(1930) en ook niet van headbangers (1990) . Maar met redelijke waarschijnlijkheid wel uit de Vikingtijd (750-1000).

'Bangers' zijn jonge, niet-broedende gierzwaluwen die in de zomer luidruchtig tegen nestkasten en dakranden aanbazen om mogelijke nestplaatsen voor de toekomst te inspecteren. Soms landen ze heel even aan de rand van een bezet nest om naar binnen te gluren. Dit zorgt wel eens voor stress bij de jonge gierzwaluwen die al binnenin het nest zitten. Dit gedrag gaat gepaard met een luid, enthousiast gegier vlak langs de gevel zoals ook bij voormalig Evangelisch Lutherse Kerk in de Molenstraat te Groede.

De broedresultaten van 34 broedparen waren goed, 65 uitgevlogen juveniele Gierzwaluwen konden we uitzwaaien in 2026. Die kwalificatie is gebaseerd op onze inventarisatie gegevens in tabel 1 van de laatste 15 jaar voor deze kolonie in Groede die we delen met Sovon.

Zie hiervoor ook de verspreiding kaart van broedparen en broedbiologie verloop.

31 Kasten op het dak/zolder.																	
GZ Luthurserkerk Gro	test	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Bezete		12	6	10	11	12	11	13	13	17	20	22	20	23	24	23	22
E= Eieren		24	13	24	22	29	30	35	35	39	49	52	53	70	60	69	52
Eieren niet uitgekomen		4	x	6	6	13	3	9	14	13	11	16	7	21	14	18	5
Jongen		20	13	18	16	16	27	26	21	26	38	36	46	49	46	51	47
A1 = Jongen uitgevlo		18	12	17	12	14	26	26	21	25	33	36	46	45	43	49	45
Jongen niet uitgevlo		2	1	1	4	2	1	0	1	5	0	0	4	3	2	2	7
% Jongen uitgevlo		90	92	94	75	88	96	100	100	96	87	100	100	92	93	96	86
G= Gemid. eieren-be		2	2,17	2,40	2,00	2,42	2,73	2,69	2,69	2,29	2,45	2,36	2,65	3,04	2,50	3,00	2,36
% Suces broed A1		75	92	71	55	48	87	74	60	64	67	69	87	64	72	71	87
12x Nestgaten in de muur																	
GZ Luthurserkerk Gro	test	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
B=Bezette gaten MU		12	9	8	2	0	3	5	6	6	6	11	12	12	10	12	12
A2=Aantal eieren G		24	20	19	4	5	0	8	13	14	15	14	29	37	30	30	31
A3=Aantal jongen A		18,0	18,0	13,6	2,2	2,3	0,0	6,0	8,1	8,8	9,9	9,8	25,3	23,5	21,5	21,3	22,9
Jongen Dak en Muur		36	30	31	14	16	26	32	29	34	43	46	71	68	65	70	65
Kasten en muurgaten																	
Kasten en muurgaten	test	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kasten en muurgaten		43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43
Kasten en muurgaten		24	15	18	13	14	11	16	18	23	26	28	31	35	36	33	34
		56	35	42	30	33	26	37	42	53	60	65	72	81	84	77	79